

Steaua ROȘU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R.
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XXXVIII, NR. 9376

DUMINICĂ, 31 OCTOMBRIE 1982

4 PAGINI — 50 BANI

Școala generală nr. 6 Petrița, unul din modernele lăcașe de învățămînt ale acestui oraș minieresc de tradiție.

ȚARA NE CERE CIT MAI MULT CĂRBUNE!

Numai cu justificări nu poate crește rodnicia muncii

La I. M. Bărbăteni nici unul din cele trei sectoare de producție nu și-a realizat productivitatea muncii în cele nouă luni care au trecut din acest an. Din cele 24 brigăzi care lucrează la fronturile direct productive numai 8 și-au îndeplinit sarcinile de plan. Productivitatea muncii nu a fost realizată în această perioadă pe mină cu 548 kg pe post, în subteran cu 709 kg pe post, iar în cărbune cu 742 kg pe post. Urmarea firească a nerealizării productivității muncii este nerealizarea sarcinilor de plan pe primele 9 luni ale anului cu peste 58.000 tone de cărbune. Numai în luna septembrie, colectivul de la I. M. Bărbăteni a rămas dator economiei naționale cu 14.500 tone de cărbune. Și acest minus are la bază nerealizarea produc-

tivității muncii pe mină cu 511 kg pe post. După cum se poate observa productivitatea muncii pe această lună a cunoscut o ușoară creștere (37 kg pe post), dar este încă mult prea departe de cea planificată. Deși sectorul I și-a depășit sarcinile de plan la producția fizică de cărbune cu 55 tone, productivitatea muncii nu a fost realizată decât în proporție de 89 la sută. Plusul la producția fizică de cărbune fiind realizat prin depășirea numărului de personal muncitor cu 29 posturi pe zi. Dacă sectorul I și-a depășit sarcinile de plan prin creșterea numărului de efective, celelalte două sectoare de producție nu au acoperit numărul de muncitori planificați, sectorul II cu 12 posturi pe zi și sectorul III cu 88 posturi pe zi, iar productivitatea

muncii la aceste sectoare a fost realizată în proporție de 45 la sută și, respectiv, 60 la sută. Ne întrebăm, dar mai ales întrebăm conducerea colectivă a minei și pe șeful biroului O.P.T.R. cum este posibil ca unul din sectoarele minei să aibă plus de efectiv, iar celelalte să lucreze sub numărul de personal planificat? Indicațiile secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au fost clare în ceea ce privește redistribuirea personalului muncitor la locurile de muncă. Productivitatea muncii (realizată) la acest sector este într-adevăr mai mare cu peste 2 tone față de sectorul II și cu peste o tonă decât cea a secto-

Gheorghe BOTEĂ

(Continuare în pag. a 2-a)

La temelia plusurilor de extracție Depășirea productivității muncii în abatajele mecanizate

Intrăcarea din această lună a brigăzilor din abatajele dotate cu complexe mecanizate ale I. M. Lupeni consemnează pe primele locuri două brigăzi ce dovedesc o exemplară mobilizare a potențialului propriu. La sectorul III, minierii din brigada condusă de Matyus Laszlo, într-un abataj dotat cu complex mecanizat de susținere SMA-2, fabricat la I. U. M. Petrosani, înregistrează în luna octombrie o productivitate a muncii medie de 14,75 tone pe post — cu aproape 3 tone pe post superioară prevederilor — și obțin pe această cale un plus de peste 1.500 tone de cărbune cocsificabil.

La sectorul VI al minei, unde gradul de mecanizare a operațiilor din abataj se apropie de sută la sută, brigada condusă de Mihai Cîrdei a obținut în zilele ultimei decade a lunii productivități de 12-13 tone pe post, față de 9 tone pe post și a stabilit ca sarcină. Brigada înregistrează astfel, zilnic, plusuri de producție între 80 și 120 tone de cărbune.

Prin rezultatele obținute la extracția de cărbune cocsificabil, brigada condusă de minerul Ioan Buduliceanu se situează în fruntea intrăcerii socialiste în cadrul sectorului VI de la I. M. Lupeni.

Avansare record

Minierii din brigada condusă de Pompei Tomolea de la sectorul de investiții al I. M. Bărbăteni raportează la sfârșitul acestei luni un succes deosebit. Este vorba de un adevărat record realizat la o lucrare de pregătire 100 ml, față de 60 ml ce se prevedea în planul pe luna octombrie. Acest succes se datorează bunelor organizări a lucrului pe schimburi, aprovizionării ritmice cu materiale, disciplinei ferme care se dovedește zi cu zi în rîndul oamenilor din brigadă. Însemnate depășiri față de sarcinile de plan au înregistrat și minierii din brigada condusă de Ion Popescu, de la sectorul I.

Plenare ale activelor de partid

Exigențe sporite pentru construcția investițiilor miniere

Într-o atmosferă de răspundere și exigență, plenara cu activul din cadrul întreprinderii de construcții și montaje miniere Petrosani a analizat temeinic stadiul de realizare a sarcinilor de plan pe 1982, precum și măsurile care se impun pentru îndeplinirea termenelor stabilite a noilor investiții miniere din 1983. Cu acest prilej s-a evidențiat și contribuția fiecărei organizații de partid la mobilizarea colectivelor șantiereelor în vederea punerii în funcțiune a obiectivelor, preocuparea pentru întărirea ordinii și disciplinei, pentru îndeplinirea sarcinilor proprii și ale comitetului de partid din cadrul întreprinderii.

Lucrările plenarei s-au desfășurat în spirit critic și autocritic, sub semnul indicațiilor reieșite din avîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la plenara C.C. al P.C.R. din 7-8 octombrie a.c., al orientărilor date de secretarul general al partidului cu prilejul vizitei de lucru în Valea Jiului. În cadrul dezbaterilor au luat cuvîntul tovarășii Ion Cîrstea, Ion Sănoiu, Ion Piet, Petru Fușu, Carol Rîdzi, Constantin Frumuseșu, Ion Bălan, Ioan Vărășel. Toți participanții la dezbateri au formulat în

cuvîntul lor critic la adresa unor birouri ale organizațiilor de partid care nu au avut un aport corespunzător la mobilizarea oamenilor pentru respectarea termenelor de punere în funcțiune a investițiilor miniere prevăzute în primele trimestre ale acestui an, pentru realizarea producției nete și a productivității muncii. Pe bună dreptate s-a subliniat în raportul prezentat plenarei, că „rămînerile în urmă față de plan sînt consecința firească a unei slabe munci politice de masă și organizatorice la nivelul comitetului de partid și al birourilor organizațiilor de bază din cadrul unor șantiere”. Există organizații de bază care întotdeauna plănuiesc de muncă bine gândite, care conțin idei valoroase, cum sînt cele de la șantierele 1 Petrița și S. U. T. Livezeni. Dar la altele, cum sînt cele de la șantierele 3 Lupeni, lotul Vulcan și, îndeosebi, șantierele 2 Livezeni munca birourilor organizațiilor de bază are uneori un caracter formal. Formalismul manifestat în viața unor

V. S. FENEȘANU

(Continuare în pag. a 2-a)

TERMIFICAREA — prioritatea priorităților

Marti, 26 octombrie a.c. de la sursa din Paroseni temperatura agentului termic livrat în magistrala termoficării spre Petrosani era de peste 95 de grade. Cu toate că o bună parte din magistrală nu este decât parțial izolată, temperatura agentului s-a menținut în limita normală pînă la punctele termice din Petrosani. Constituie un fapt îmbucurător asigurarea la termen, de la sursă, a agentului termic în conformitate cu angajamentul energeticilor de la termocentrală. Un fapt pentru care, desigur, energetici-

enii merită cuvinte de laudă. Se poate spune pe drept cuvînt că și constructorii din cadrul șantierului Paroseni al Truștului energoconstrucția și-au făcut datoria, finalizînd o serie de lucrări la magistrală și la rețelele aferente spre punctele termice, depășindu-și substanțial planul valoric la construcții și montaje. Din păcate, însă, constructorii din cadrul T.E.C. nu și-au realizat toate lucrările fizice prevăzute în plan. Numeroase zone afectate de rețelele de termoficare, îndeosebi în localitatea reședință a municipiului nostru, nu

au fost refăcute conform prevederilor legale. În această situație se află, bunăoară strada Tinerețului, dintre căminul studențesc nr. 3 și noul magazin univ. unde lucrările de reamenajare au fost începute numai după îndelungi insistențe ale Consiliului popular municipal. Ingrijorătoare sînt și rămînerile în urmă în ceea ce privește izolarea definitivă a conductelor magistrale spre Petrosani. Or, aceasta constituie o problemă deosebită, acum cînd a început livrarea agentului termic și trebuie evitate pierderile de căldură pe

distanța de la sursă la consumatori.

O altă problemă urgentă o constituie punerea în funcțiune a tuturor punctelor termice prevăzute în planul pentru acest an. Datorită faptului că punctele termice sînt realizate de constructorii din șantiere diferite, multe din termenele de punere în funcțiune nu au fost respectate. De exemplu, pentru punerea în funcțiune a punctelor termice nr. 3, 11 și 11A, de care a răspuns Grupul

Viorel STRĂUT

(Continuare în pag. a 2-a)

în pag. a 3-a

DE LA O DUMINICĂ LA ALTA

Pregătirile de iarnă în atenția comuniștilor

În orice anotimp, dar mai ales în sezonul de iarnă, activitatea de extracție ridică în fața sectorului de transport sarcini deosebite. A fost firesc deci ca biroul organizației de bază din sectorul VII — transport, al minei Petrolia să pună în dezbaterea adunării generale din luna octombrie tocmai pregătirile pentru acest anotimp.

Răspunderile ce revin comuniștilor, tuturor oamenilor sectorului în fața exigențelor desfășurării transportului minier în condiții optime.

Adunarea a analizat cu răspundere activitatea desfășurată de conducerea sectorului, de formațiile de lucru pentru realizarea prevederilor cuprinse în programul pregătirilor de iarnă, stadiul lucrărilor aferente, insistând mai ales asupra a ceea ce a rămas de făcut sau de finalizat. Printre lucrările urgente care se află în execuție sau urmează să fie finalizate au fost nominalizate, bunăoară, revizia căilor ferate din circuitul pușurilor, a liniei ferate între circuitul pușurilor 2 est și centru, repararea utilajelor de transport etc. Comuniștii care au luat cuvântul, între care Petru Bledea, Adalbert Rakoczi, Cornel Kameninski, Costache Luca, au insistat

asupra pregătirii tunelului pentru dezghețarea vagonetelor, asupra reparării acoperișului, a ușilor și completării geamurilor de la hala pușului centru — problema care nu a fost soluționată nici iarna trecută — acoperirea instalației de claubaj, a desconghețării cărucioarelor ne-

Viața de partid

cesare transportului de materiale, existând sute de cărucioare blocate de sectorul VIII general cu stâlpi și diferite subansamble. S-a cerut să se pună în funcțiune ascensorul de la halda minei, să se întreprindă acțiuni pentru colectarea fierului vechi, a diferitelor piese și subansamble părăsite pe galeriile subterane.

Adunarea a apreciat că la lucrările executate până în prezent, mai ales la repararea și revizia locomotivelor de mină, a parcului de vagonete, a căilor ferate, s-au evidențiat măiestrii Costache Luca, Ion Mustoia, precum și Ioan Inel, șeful echipei C.F.I. subteran, grupa de la întreținerea pușurilor și alții. Totodată, s-a subliniat răspunderea comuniștilor față de remedie-

rea defecțiunilor în funcționarea benzilor de transport, acestea, datorându-se, atât uzurii lor, dar și neîntreținerii lor corespunzătoare, a necurățării cărbunelui de sub capetele de acționare și de întoarcere. S-au criticat și fenomenele de indisciplina, nemotivatele, dese învoiri, nerespectarea programului de lucru, neajunsuri față de care comuniștilor le revine sarcina să acționeze cu mai multă fermitate, să desfășoare o muncă politică susținută pentru întărirea disciplinei, a răspunderii tuturor lucrătorilor sectorului față de îndatoririle de serviciu, cerință care în perioada anotimpului friguros devine și mai acută.

Adunarea a stabilit responsabilități precise pentru terminarea tuturor lucrărilor ce le incumbă pregătirile de iarnă în timp oportun, pentru crearea tuturor condițiilor necesare ca în anotimpul friguros transportul producției și al materialelor să se desfășoare în bune condiții. Comuniștii, în dezbaterile din cadrul adunării și-au exprimat hotărârea de a mobiliza colectivul la o activitate susținută ca la efortul de redresare a producției minei colectivului sectorului de transport să aibă un aport substanțial.

Ioan DUBEK

NOTA

Stăviliți risipa de apă

Tovarășul Mitică Gheorghiu, responsabilul scării nr. 3 de la blocul nr. 10 de pe strada Saturn, din cartierul Aeroport — Petroșani, a trimis la redacție o sesizare semnată de mai mulți locatari. În scrisoare se relatează faptul că încă din vara anului 1981, dintr-o conductă spartă aflată în spatele blocului apă potabilă curge neîntrerupt. Sesizată de acest fapt asociația de locatari nr. 8B a intervenit la I. G. C. L. Petroșani pentru a lua măsuri, dar... nu s-a făcut nimic pentru a stăvili risipa de apă. Ne-am deplasat la fața locului și am constatat că cele sesizate corespund, în tocmă, celor semnalate.

Ar trebui să vă grăbiți tovărăși de la I.G.C.L., deoarece în curând da- inghețul și e mult mai greu. (D. C.)

(Urmare din pag. 1)

organizații de bază este ilustrat de faptul că într-un număr însemnat de adunări generale nu s-au adoptat măsuri și au fost abordate teme din activitatea economico-financiară, de urmărire a sarcinilor de plan. S-au manifestat deficiențe în ceea ce privește calitatea lucrărilor la funciularul din Lupeni (maistru Nicolae Drăgoi), silozul de cărbune Coroești (maistru Geza Kiss), hală I.P.S.R.U.E.E.M.P. (maistru Petre Iorga), blocul garsoniere Lupeni (maistru Gheorghe Alexandrescu) față de care organizațiile de bază nu au luat nici un fel de atitudine, nu au analizat abaterile de la

Numai cu justificări nu poate crește rodnicia muncii

(Urmare din pag. 1)

rului III, care înregistrează efective mai reduse și deci, minus pe această lună la producția fizică de cărbune, sectorul II un minus de 7.702 tone și sectorul III un minus de 4.723 tone de cărbune. Făcând un calcul între productivitatea muncii realizată la cele două sectoare și numărul de personal pe care îl au mai puțin, reiese că numai 40 la sută (5.450 tone) din producția nerealizată poate fi pusă pe seama lipsei de efectiv, personal electromecanic și să li se acorde asistența tehnică necesară de către cadrele tehnico-ingineresti de la nivelul sectoarelor și mină.

Brigăzile de la fronturile de cărbune trebuie să fie aprovizionate cu materialele și piesele de schimb necesare, să aibă în componența lor personal electromecanic și să li se acorde asistența tehnică necesară de către cadrele tehnico-ingineresti de la nivelul sectoarelor și mină.

Exigențe sporite

disciplina tehnologică și a muncii.

Combătând în cuvântul lor aceste deficiențe în desfășurarea muncii politico-organizatorice, participanții la dezbateri și-au exprimat hotărârea de a milita cu toată fermitatea pentru înlăturarea lipsurilor, pentru întronarea unui climat de ordine și disciplină, de întransigență față de lipsuri. Din plenară s-a desprins concluzia că pentru înlăturarea sarcinilor sporite care revin colectivului în anul viitor, la nivelul organizațiilor de partid vor tre-

bui depuse eforturi sporite pentru întărirea exigenței, ridicarea nivelului de conștiință al tuturor oamenilor muncii, pentru creșterea răspunderii față de sarcini a măiestrilor, a personalului tehnic de conducere. Sintetizând numeroasele propuneri formulate cu acest prilej, plenara a adoptat un cuprinzător program de măsuri care va trebui să constituie ghidul activității de viitor. A fost pusă în evidență hotărârea fermă a comuniștilor din cadrul întreprinderii de a face totul pentru mai buna mobilizare a colectivului la înlăturarea sarcinilor de plan și punerea în funcțiune la termen a noilor obiective de investiții miniere din Valea Jiului.

TERMIFICAREA

(Urmare din pag. 1)

de șantier Petroșani al T.C.H. termenul de punere în funcțiune a fost în 5 și apoi încă unul în 15 octombrie. Mai sînt încă și acum puncte termice care nu au fost puse în funcțiune nici în prezent. De-a dreptul îngrijorătoare este situația la punctul termic nr. 15, din zona noului cartier Petroșani Nord, unde datorită întâzierilor unor lucrări de construcție, încălzirea nu va putea fi asigurată decât prin racordarea provizorie la vechea C.T. pînă în luna decembrie.

De o totală lipsă de răspundere a dat dovadă lobul din Lupeni al Uzinelor „Vulcan” — București, care nu și-a respectat termenul de montaj la unele puncte termice din Petroșani.

Necesitatea încălzirii se simte deja în apartamente, îndeosebi la cele din noile blocuri. Preocupat de asigurarea din timp a livrării normale a agentului termic la beneficiari, comitetul municipal de partid, consiliul popular municipal a organizat săptămînal comandamente de investiții în cadrul cărora s-a analizat amănunțit stadiul punerii în funcți-

une a noilor puncte termice și s-au stabilit măsuri de sprijin a constructorilor, termene precise de efectuare a unor lucrări, prioritățile fiecărei săptămîni de lucru pe șantier. În prezent prioritare sînt toate lucrările de legare a punctelor termice prin rețele aferente la consumatori. Conform sarcinilor din planul fizic de execuție, se impune și terminarea tuturor montajelor la noile puncte termice, echiparea acestora cu aparatură de măsură și control. Pentru efectuarea la timp, a acestor lucrări pînă în prezent a acordat un sprijin corespunzător și beneficiarul (I.G.C.L.), care a preluat chiar și lucrări de montaj la punctele termice cu termene de punere în funcțiune întîrziate. Dar pe lîngă aceasta se cere din partea conducerii I.G.C.L. și o intervenție mai energică pentru procurarea aparatului de măsură și control, pentru punctele termice. Deși a trecut un an de la punerea în funcțiune a magistralei, aparatele de măsură și control se mai află încă în stadiu de omologare!

FOTBALISTICĂ.

Cei molipsiți de „miracolul” fotbalului au aflat rezultatele etapei a 13-a a diviziei A. Informăm cititorii că în numărul de marți, 2 noiembrie a.c., al ziarului nostru vom publica o cronică amplă a meciului „Jiul” — F. C. Olt.

Iarna bate la ușă. Dar zăpezile, cît ar fi de zăpezi, nu pot acoperi... lipsurile din activitatea unor gospodari. Revenim cu aparatul de fotografiat, de data aceasta la I. M. Lonea, unde, se vede treaba, că spiritul gospodăresc nu prea e acasă.

Unde a dispărut oare bunul obicei al organizațiilor U.T.C. din întreprindere, care predau (altădată!) zeci de tone de fier vechi? Acum, după cum se vede în fotomontajul alăturat, vagonetii „zac” prin curtea minei. Nu ne gândim oare cît valorează o tonă de fier vechi, cîtă muncă s-a încorporat în realizarea utilajelor care stau (unele chiar noi) sub cerul liber?

De-a lungul căii ferate din incinta minei, mii de bolțari blochează drumurile de acces, fiind, în mare parte, îngropați.

Rampa de fier vechi din dreptul stației de compresoare nu pare să se bucure de prea multă atenție. Dovadă oglomerarea a zeci, poate sute de subansamble metalice ce trebuie introduse în circuitul economic și nu lăsate pradă... ruginei.

Sute de vagonete așteaptă o „eventuală” acțiune de muncă patriotică și expedierea la topitorii pentru reintroducere lor în circuitul economic.

Foto-critica la I. M. Lonea

Vă informăm

DE IERI, un nou drum modern leagă vechiul cartier muncitoresc „Ștefan” de la poalele muntelui Oboroca de centrul orașului Lupeni. Prin darea în exploatare a noului drum asfaltat, lung de 1 km, primăria orașului satisface o veche doleanță a locuitorilor acestui vechi cartier, asigurând astfel

condiții îmbunătățite de circulație mijloacelor de transport și, implicit, aprovizionării unităților comerciale din cartier.

PREMIU. Încă o recunoaștere a vieții culturale din Valea Jiului: la recentul concurs, organizat de Comitetul județean de cultură și educație socialistă Prahova și cenaclul muzical „Paul Constantinescu” din Ploiești (cenaclu condus de com-

pozitorii Dinu Stelian și Florin Comișel), profesorul Horațiu Alexandrescu, de la Școala generală nr. 1 Petroșani, a obținut un valoros premiu pentru creație.

EXCURSIE. Asociația pensionarilor din Petroșani organizează pentru 11 noiembrie a.c. o excursie la Drobeta Turnu Severin, prilej cu care vor fi vizitate obiective economice și interesantul muzeu din localitate. Inscris-

rile se primesc zilnic, între orele 8-12, la sediul asociației.

OFICIUL MUNICIPAL P.T.T. din Petroșani a pus în vânzare un nou lot de cărți cu lista abonaților la serviciul telefonic din județul Hunedoara, ediția 1981. Cărțile de telefon se vînd la ghișeul nr. 4 al Oficiului municipal P.T.T.

„PLAFAR” — unitatea pentru desfacerea cea-

lurilor din plante medicinale din Petroșani prezintă spre vânzare un nou produs: ceaiul din fructe de armurari, recomandat pentru refacerea celulelor hepatice.

CORUL MINERILOR de la I. M. Lupeni și-a reluat repetițiile în vederea fazei orașenești a actualei ediții a „Festivalului Național „Cîntarea României”. În repertoriu sînt cîntece patriotice, muncitorești etc. Totodată, în cadrul clubului sindicatelor s-a

înființat un grup vocal feminin, aparținînd tot minei Lupeni, care se pregătește cu cîntece din repertoriul clasic, preclasic și folclorul românesc. Dirijorul formațiilor — o tinăra talentată: Viorica Pavel.

Rubrică redactată de Dan STEJARU

Vă informăm

Tăblițele cerate de la Roșia Montană (II)

Din multele „cărți de lemn” descoperite de-a lungul timpului la Roșia, au fost recuperate pentru știință o mică serie însumând 25 bucăți. Cercetarea lor prezintă un deosebit interes. Mai multe discipline își dispută „rivalitatea” în studiul lor; iată astfel științele juridice, filologia, toponimia, demografia, paleografia s-au aplecat asupra lor încercând să „smulgă” maximum de informații. Cum se face că acele tăblițe au fost găsite atât de târziu, abia la sfârșitul secolului XVIII, jumătatea secolului XIX? Chestiunea are un răspuns în creșterea interesului autorităților austriece privind exploatarea aurului în Munții Apusenii. Nevoile fiscoale austriece în metal prețios au dus la redeschiderea unor vechi exploatare române, la deschiderea altora, și astfel s-a ajuns la acea surprinzătoare „arhivă”. Nouă piese au fost redactate la Alburnus Maior (Roșia Montană de azi), iar celelalte în Deusa, Kartum, Apulum. Cu excepția uneia, toate localitățile amintite sînt date, iată că departe de a fi exterminat neamul dac, romanii au preluat pînă și numele localităților date. Mihoace asupra cărora nu stăruim acum, fac posibilă datarea tăblițelor cerate. Ele au fost redactate între anii 131-167. În tăblițele cerate

se fac referiri nu numai la localitățile din zona auriferă a Apusenilor ci indirect și la acele sate ori orașele de unde plecaseră coloniștii mineri. În perioada la care ne referim, știința scrisului era relativ răspîdită; ades minerii redactau ei înșiși textul documentelor, totuși unii declară că „nu știu să scrie”. Limba folosită a fost latina, o latină provincială care este de altfel

Sîntem dintotdeauna pe aceste locuri

baza limbii române. Iată un contract de imprumut — tăbliță găsită la 1855 în galeria Sf. Ecatarina, încheiat la Deusa, între peregrinul Anduenno Batonis și cetățeanul roman Iulius Alexander. Numele martorilor este destul de șters, citirea nesigură, dar sînt clare alte elemente. Rezultă din această „chitanță” că Iulius Alexander a împrumutat lui Anduenno Batonis 140 denari cu dobîndă de 12 la sută. Acesta din urmă se obliga să îi restituie la termen și în „monedă bună”, cum glăsuiește tăblița cerată. Pentru că vorbeam de relații sociale de mult apuse. Iată un contract de vânzare-cumpărare privind o mică sclavă în vîrstă de aproximativ 6 ani. Documentul găsit în 1855

înfățișează în chip pedant chiar o realitate a timpului — sclavia. Redăm în rezumat conținutul actului: Maximus Bato cumpără o sclavă în vîrstă de vreo 6 ani (acest „vreo” rezultă din împrejurarea că fetița fusese găsită) de la Dasius Verzo, cu suma de 205 denari. Vînzătorul garantează că mica sclavă „...e zdravănă, nu e hoată, nu face pagube și nu este fugită din altă parte, nu vagabondează...”. Contractul este înțeles prin semnătura vînzătorului, a cumpărătorului și a doi martori. Toate personajele sînt de neam illir (Dalmatia de azi), mineri din tată în fiu, atrași în Dacia de posibilitatea unei rapide îmbogățiri. Contractul a fost încheiat la Kartum, localitate dispărută azi, aflată prin apropierea lui Alburnus Maior. Un alt contract încheiat între Dasius Breucus, tot de neam illir, domiciliat în Alburnus Maior și Alexander Bellicus, locuitor al tîrgușorului aflat lângă lagărul legiunii XIII Gemina, se referea la cumpărarea, respectiv vînzarea unui copil sclav pentru suma de 600 denari. Martorii și chezașul purtau nume romane, erau oameni de vază și cu mîndrie neascunsă, unul din ei ne spune că este veteran al legiunii abia amintite.

(Va urma)
Viorel MORARU

De la o duminică la alta

Să ne cunoaștem patria Știați că...

...marele nostru savant Emil Racoviță — creatorul speologiei — a fost unul din promotorii organizării drumeției în țara noastră? Din îndemnul și sub conducerea sa, se întemeiază, în noiembrie 1921, la Cluj-Napoca, prima societate românească de turism din Transilvania care a purtat la început numele de „Frația munteană”.

...timp de aproape șase decenii, comuna Grumăzești din județul Bacău a fost un centru mondial al studiului lepidopterelelor? Aici și-a desfășurat activitatea științifică savantul entomolog Aristide Caradja, care a publicat pe baza observațiilor sale zilnice cele mai ample studii din lume privind lepidopterele.

...în frumoasa localitate VAMA din județul Suceava, într-un minunat parc, se află un obiectiv turistic și istoric mai puțin cunoscut? E vorba de „Stîlpul lui Vodă” ridicat de domnitorul Mihai Racoviță în 1717. Monumentul — o coloană prismatică înaltă de 2,5 m, cu un capitel de piatră piramidală în vîrf. Pe cele patru fețe ale monumentului sînt săpate inscripții încă destul de bine păstrate. Numele de „Vama” al acestei vechi așezări provine de la faptul că aici era în evul mediu, loc de vămuire a mărfurilor ce treceau din Transilvania în drum spre Dunăre și mare.

Culese de
ing. Ilie BREBEN

CITITORII FOTOGRAFIAZĂ

Crește, nu crește ???

Foto: Ion BARBU

Cronică nerimată (82)

- Cine seamănă minie va culege și lacrimi.
- Immormintat fiind, a ajuns un scriitor profund.
- În zilele de salariu Italia e plină de milionari.
- Astăzi vor curge numai fluviile cu număr par.
- Icar nu este victima soarelui. Zburind prin atmosferă mai degrabă ar fi înghețat, iar acolo sus, unde e fierbinte nu e atmosferă și nu vîd cum ar fi zburat.
- M-am asigurat că și lucrurile invizibile sînt frumos colorate.

Valeriu BUTULESCU

Povești în pastile

Și merge voinicul, cale de vreo trei stații, după care urcă controlorul și zise: „Așa-i că n-ai билет?”. „Așa-i, zise flăcăul, dar de ce întrebați?”.

★

„Pentru tot ce ai făcut pentru noi, zise împăratul, Zinei a bătrîne, îți dau unul din cei trei feciori ai mei, drept ginere. Uite, cel mare este meșter neîntrecut, știe tot ce poate și un muritor, cel mijlociu mai are pe deasupra și darul gândirii...”. „Eu îl vreau pe al treilea, asta ce știe să facă?”. „E, mai nimic, asta e fotbalist”.

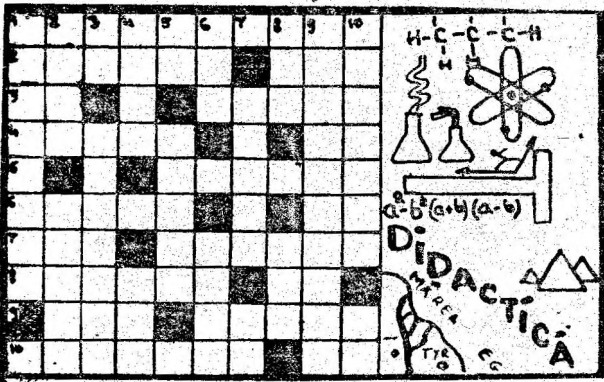
Albă ca zăpada strînse piticii și făcînd prezența descoperi că lipsea piticului numărul cinci. „Știi, spusese responsabilul lor, tocmai voiam să vă aducem la cunoștință, că acesta s-a transferat în basmul «STATU PALMĂ — BARBA COT», unde i s-a dat rolul principal”.

★

„Făt-Frumos, de unde pot să iau niște apă vie?” „Intreabă pajura. „Cum de unde? Din VIE debunăseamă”, conchise voinicul.

Mircea ANDRAȘ

REBUS :: REBUS :: REBUS

ORIZONTAL: 1) Mijloc de educație în masă; 2) Luate de elevi — Copacul lui Eminescu; 3) Cete! — Disciplină... fără ocolșuri; 4) Umplut cu aer — Măsură din cartel; 5) Restanțieră (fig.); 6) A opera cu cifre — 24 cărți; 7) Tesătură de lină (pop) — Poezii de dragoste; 8) Poet sovietic — Literă grecească; 9) Avantaj — Programe școlare; 10) Comunicare de noi cunoștințe — Miroso specific.

VERTICAL: 1) Primite; 2) Recompensa elevilor (pl.) — Bun pentru acte; 3) Vianu Tudor — Cursuri (dim.); 4) Operă de G. Verdi — Gol; 5) Tețe! — Remarcați; 6) Poet în vechea Eladă — Cînte; 7) Carte... strămoșească — Sfirșit de ore!; 8) Noțițe la sfîrșit! — Perioadă istorică; 9) Fără griji; 10) Licențiate — La mijlocul tezei!

Mariana DRANGA,
Ionel BURDEA

● **VIOARA PENTRU EXERCITII.** Profesorul S. Kaway, de la Universitatea din Kanadzapa (Japonia), violonist amator, a inventat o vioară cu o rezonanță foarte bună, dar care produce sunete de amplitudine mică, relatează ziarul „Izvestia”. Inventatorul afirmă că instrumentul său se va bucura de mare popularitate în rîndul acelor care cîntă la vioară și trebuie să exerseze acasă fără să deranjeze vecinii.

La ce folosește rujul de buze?

Se pare că nu numai la înfrumusețarea femeilor. Cel puțin așa susține profesorul american Charles B. Higgins, laureat al Premiului Nobel pentru medicină în 1966. El a descoperit că un colorant roșu, folosit pe scară largă în fabricarea rujului de buze, se dovedește extrem de eficient în prevenirea leucemiei. Profesorul Hig-

gins, care și-a publicat la Chicago rezultatele experiențelor sale efectuate asupra cobailor, afirmă că produsul cunoscut sub numele „Sudan-3” — un colorant ce derivă din azobenzon — a împiedicat apariția leucemiei la o mie de cobai, cu un coeficient de reușită de sută la sută. Aceste experiențe, releva prof. Higgins într-o co-

municare prezentată Academiei Naționale de Științe din SUA — dovedesc că bolile canceroase provocate de mediul înconjurător au putut fi evitate la animale. În concluzie, spunea el, cred că acest colorant poate proteja oamenii împotriva agenților care generează cancerul.

U m o r

- Vreți să veniți cu noi în excursie?
- Unde și cu ce?
- La munte, pe jos.
- Eu nu obișnuiesc să merg pe jos.
- Și picioarele la ce vă folosesc?
- Unul pentru accelerator, celălalt pentru frînă.

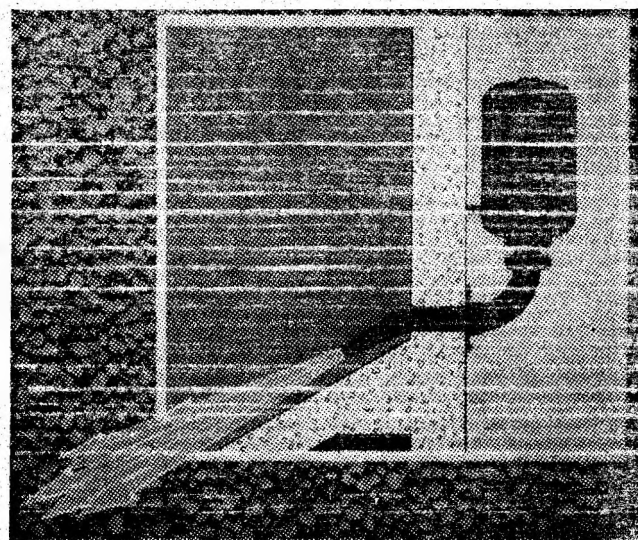
★

La tribunal:

- Bine, dar ce amestec are arhitectul în toată povestea asta?
- El a construit casa în care s-a săvîrșit infracțiunea!

Culese de
D. R. GALĂȚAN

Noutăți micro-tehnice în minerit

Dispozitiv de desfumat-silozuri

Dispozitivul funcționează prin descărcarea instantanee a unui volum de aer comprimat, realizînd astfel desfumatul silozului. Caracteristici: presiunea de lucru 6—10 bar; frecvența de lucru — 12 acțiuni pe minut; consum redus de energie (lucrează intermitent); nu produce zgomot; construcție robustă și ușor de întreținut; instalare și deservire simplă; nu produce accidente de muncă; gamă largă de folosire — pentru toate formele constructive ale silozurilor; montarea se face prin înșurubare, direct pe locul de intervenție.

Aldo DANETIU,
I. C. P. M. C. Petroșani

ACTUALITATEA ÎN LUME

Prezențe românești

ROMA 30 (Agerpres). — Tovarășul Paul Niculescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., s-a întâlnit, la Roma, cu Giancarlo Pajetta, membru al Direcțiunii P.C.I.

Din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a fost transmis un cordial mesaj de salutare tovarășului Enrico Berlinguer, secretar general al Partidului Comunist Italian.

Exprimând vii mulțumiri pentru mesaj, Giancarlo Pajetta a rugat să se transmită tovarășului Nicolae Ceaușescu, din partea tovarășului Enrico Berlinguer, cele mai călduroase

salutări, urări de progres și prosperitate poporului român.

TOKIO 30 (Agerpres). — Centrul de cultură al tineretului din sectorul Toshima al metropolei nipone a organizat o „Seară românească”. Au fost prezentate filmele „Nuntă în Carpați”, „Sărbători de primăvară la români”, și „Nadia Comăneci”, precum și expoziția de fotografii „România — imagini contemporane”.

SOFIA 30 (Agerpres). — În încheierea turneului pe care l-a întreprins în R. P. Bulgaria, formația de estradă a ansamblului

„Doina” al armatei a prezentat la Sofia, un spectacol de gală. Asistența, formată din ofițeri și ostași ai armatei bulgare, atașați militari acreditați la Sofia, un numeros public, a făcut o primire deosebit de călduroasă artiștilor români.

ROMA 30 (Agerpres). — Teatrul „Ion Creangă” din București a întreprins un turneu în Italia, susținând spectacole cu piesa „Pinochio” la Padova, Verona și Ferrara, cu prilejul „Lunii culturii românești”. Mesagerii artei teatrale românești s-au bucurat de un deosebit succes și o primire călduroasă din partea publicului și a specialiștilor.

Declarația Guvernului R. P. Polone

VARȘOVIA 30 (Agerpres). — Agenția poloneză de știri, PAP, a fost imputernicită să dea publicității Declarația Guvernului R. P. Polone referitoare la hotărârea președintelui SUA de a sista clauza națiunii celei mai favorizate acordată Poloniei. Această acțiune — se arată în declarație — limitează relațiile polono-americane și contravine intereselor economice ale Poloniei, generând înrăutățirea condițiilor schimbului de mărfuri și, în primul rând, ale exportului polonez pe tradiționala piață americană.

Hotărârea americană nu poate fi altfel calificată decât ca o nouă acțiune a politicii de confruntare, promovată de președintele Reagan, care folosește problemele poloneze pentru intensificarea încordării internaționale și limitarea colaborării Est-Vest.

Guvernul polonez, respingând cu hotărâre politica de șantaj și presiuni, precum și încercările de dictat — se arată în declarație —, repetă cu toată fermitatea că, în soluționarea problemelor poloneze, el se conduce exclusiv după interesele supreme ale poporului și ale statului polonez.

Rezultatele alegerilor din Spania

MADRID 30 (Agerpres). — Potrivit datelor oficiale publicate la Madrid, în urma alegerilor generale de joi, din totalul de 208 mandate ale camerei superioare a parlamentului spaniol, Senatul, 134 —

majoritatea absolută — au revenit Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol. Un număr de 54 de locuri au fost obținute de partidul Alianța Populară, restul împărțindu-se între alte partide participante la scrutin.

Proportii alarmante ale actelor de cruzime și violență

WASHINGTON 30 (Agerpres). — Alături de creșterea șomajului și în raport direct proporțional cu aceasta, în Statele Unite iau proporții alarmante actele de cruzime și violență, s-a arătat la conferința anuală a Academiei de pediatrie din SUA, care s-a desfășurat recent la New York.

Totodată, s-a relevat că actele de violență sînt comise în mod tot mai frecvent de tineri între 15 și 24 de ani. Specialiștii au apreciat că, pe lângă deteriorarea situației economice și creșterea șomajului, la acest fenomen contribuie și propaganda pe care o fac cinematograful și televiziunea actelor de violență.

Pentru înlăturarea pericolului nuclear

STOCKHOLM 30 (Agerpres). — Primul ministru al Suediei, Olof Palme, s-a pronunțat pentru extinderea eforturilor îndreptate spre înlăturarea pericolului unui conflict termonuclear. Luînd cuvîntul la Stockholm, în cadrul congresului cadrelor didactice, Palme a subliniat că un război nuclear ar duce la distrugerea civilizației pe Pământ. De aceea, în el n-ar exista învingători, ci numai învinși. Vorbitorul a evidențiat, în context, importanța deosebită pe care o are opinia publică mondială pentru intensificarea luptei împotriva pericolului unei catastrofe nucleare.

memento

FILME

31 OCTOMBRIE

PETROȘANI — 7 Noiembrie: O fată fericită; Unirea: Angela merge mai departe.

LONEA: Linistea din adăncuri.

ANINOASA: Trandafirul galben.

VULCAN: Bunul meu vecin Sam, I-II.

LUPENI — Cultural: Inghițitorul de săbii.

1 NOIEMBRIE

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Soarele alb al pustului; Unirea: Grăniceria.

LONEA: Intoarcerea lui Hordubal.
VULCAN: Cununa Patriei.
LUPENI — Cultural: Emigrantul.
URICANI: Jumătate de casă fără mire.

TV

31 OCTOMBRIE

8,00 Consultații pentru învățămîntul seral:
• Chimie, clasa a XI-a.
• Fizică, clasa a XI-a.

8,30 Almanahul familiei.

9,00 De strajă patriei.

9,30 Bucuriile muzicii.
• Interpreți români: Ion Budoiu.

10,00 Viața satului.

11,45 Lumea copiilor.

13,00 Album duminical.

14,45 Rugby: România — Franța, Transmisie directă.
18,10 Ziua mondială a economiilor.
18,20 Micul ecran pentru cei mici.
18,45 Panoramic elen.
19,00 Telegazeta.
19,20 Carnet electoral.

19,30 Sub semnul prieteniei frățesti: Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Iugoslavia.

20,00 Cîntarea României. Județul Ialomița.

20,50 Film artistic: „Candidatul din East Milton”. Premieră pe țară. Producție a studiourilor engleze.

22,15 Telegazeta.

22,25 George Enescu „Poema Română”.

1 NOIEMBRIE

15,00 Telex.

15,05 Emisiune în limba maghiară.

17,50 1 001 de seri.

18,00 Închiderea programului.

20,00 Telegazeta.

20,20 Carnet electoral: În împlinirea alegerilor de deputați în consiliile populare.

20,25 Panoramic economic: În împlinirea Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român.

21,00 Tezaur folcloric.

21,30 Roman-foleton: „Docherii”. Producție a studiourilor engleze. Episodul 1.

22,00 Telegazeta.

memento

Prognoza vremii pe luna noiembrie

Caracterizare generală. Din punct de vedere termic, luna noiembrie va fi normal de caldă, exceptînd vestul țării, unde temperaturile medii lunare vor fi ceva mai ridicate. Cantitățile lunare de precipitații vor fi normale, iar pe alocuri, sub valorile medii multianuale. Frecvent se va produce ceață în toate zonele țării.

Caracteristici ale evoluției vremii:

În prima jumătate a lunii, vremea va fi în general caldă și umedă. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Vor cădea burnițe și ploaie mai frecvente la început în nordul țării, apoi se vor extinde în Banat, Oltenia, Muntenia și Dobrogea. Vîntul va prezenta intensificări de scurtă durată în zona muntoasă și în sud-est. Temperaturile minime vor fi în general pozitive în sud, iar în nord sînt posibile scăderi pînă la minus 4 grade, favorizînd producerea brumei. Temperaturile maxime vor atinge ya-

lari și de plus 18 grade în Banat și Oltenia. Dimineața și seara, frecvent, se va produce ceață.

În a doua jumătate a lunii, vremea se va răci treptat. În partea de nord-vest a țării, cerul va fi variabil. În rest, va predomină un cer mai mult noros, vor cădea burnițe și ploaie slabe locale, care în ultima săptămînă a lunii se vor transforma în lapoviță și ninsoare în nordul și estul țării. Vîntul va prezenta intensificări temporare, pînă la țare, în Moldova, Dobrogea și Bărăgan. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 5 și plus 5 grade, izolat mai coborîte, la sfîrșitul intervalului în Transilvania. Se va produce îngheț la sol în nordul și estul țării. Temperaturile maxime vor fi cuprinse între zero și 10 grade, mai ridicate în primele zile în nord-vestul țării. Dimineața și seara, frecvent se va produce ceață.

(Agerpres)

Calendar săptămînal 1-7 noiembrie 1982

1 NOIEMBRIE

• „Ziua Revoluției” (1954). Sărbătoarea națională a Republicii Algeriene Democratice și Populare.

• Vizita oficială de o zi a președintelui Pakistanului în India.

• Se deschide tîrgul internațional de la Bagdad — Irak (1-15).

• Președintele Republicii Populare Revoluționare Guineea începe o vizită oficială de 5 zile în Canada.

2 NOIEMBRIE

• Vizita oficială de prietenie în Republica Socialistă România a lui Andreas Papandreu, președintele Mișcării Socialiste Panelene (PASOK), prim-ministru al Republicii Elene (2-4).

• În SUA au loc alegeri legislative (Alegerile au loc la jumătatea mandatului prezidențial, se reînnoiesc toate cele 435 de locuri ale Camerei Reprezentanților, 33 de mandate de senator și 36 de posturi de guvernator).

• Vizita oficială a președintelui Pakistanului în Indonezia (2-6).

3 NOIEMBRIE

• Ziua națională a Republicii Panama (Proclamația, în 1903, a independenței).

• Primul ministru italian, Giovanni Spadolini, începe o vizită oficială în SUA (3-4).

• Vizita oficială în Turcia a vicepremierului și ministrului afacerilor externe al Egiptului, Kamal Hassan Ali (3-5).

4 NOIEMBRIE

• Vizita primului ministru al Marii Britanii în Franța (4-5).

• Președintele Republicii Costa Rica, Alberto Monge, începe o vizită de două zile în SUA.

5 NOIEMBRIE

• Președintele Israelului, Yitzhak Navon, începe o vizită în SUA.

• Președintele Pakistanului face o vizită de patru zile în Malaysia.

• Cancelarul vest-german, Helmut Kohl, sosește în vizită oficială de o zi la Luxemburg.

• Convenția anuală a Partidului Liberal, de guvernămînt, din Canada.

6 NOIEMBRIE

• Se aniversază, la recomandarea UNESCO, centenarul nașterii aviatorului, inventatorului, constructorului de avioane și pilotului român Aurel Vlaicu.

7 NOIEMBRIE

• Aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie (1917). Sărbătoarea națională a URSS (65 de ani).

• Au loc alegeri prezidențiale în Madagascar.

• În Turcia are loc un referendum asupra noii Constituții.

CETĂTENI!

Predînd sticlele și borcanele goale magazinelor alimentare și de legume-fructe

— LA SCHIMB
— CONTRA MARFĂ
— SAU NUMERAR

contribuiți la reintroducerea în circuitul economic a unor însemnate resurse materiale

